

Vergaderjaar 1996–1997

25 000 X

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1997

Nr. 10 HERDRUK¹

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 oktober 1996

Inleiding

Met mijn brief van 14 juni 1995 (kamerstuk 23 900 X nr 85) bent u geïnformeerd over de studiefase van het project pantservoertuig voor vredesoperaties, ook wel VN-voertuig genoemd. Tijdens het Algemeen Overleg van 1 februari jl. heb ik het project met u besproken. Daarbij zijn onder meer de aantallen voertuigen aan de orde geweest evenals de wenselijkheid de eis voor de bepantsering aan te scherpen. Op basis van dit overleg is begonnen met de verwervingsvoorbereidingsfase van het project. Met deze brief informeer ik u over de resultaten van die fase (D-fase).

Inhoud van het project

De gepantserde wielvoertuigen zullen worden gebruikt door eenheden die worden uitgezonden in het kader van crisisbeheersingsoperaties met taken waarbij over grotere afstanden mobiel moet worden opgetreden. Hierbij kan worden gedacht aan de het vervoer van militairen van en naar afgelegen observatieposten en «roadblocks», het optreden als mobiele reactie-eenheid, patrouillegang met voertuigen en het begeleiden van konvoien.

Tot nu toe heb ik gesproken van 70 voertuigen (voor de Koninklijke landmacht), waarmee één uit te zenden bataljon kan worden toegerust; daarvoor zijn vijftig voertuigen nodig. De overige twintig zijn nodig voor opleiding en algemene reserve. Zoals toegezegd in het Algemeen Overleg van 1 februari jl. is in de D-fase het benodigde aantal voertuigen nogmaals kritisch bezien. Gebleken is dat zich ook bij het Korps mariniers situaties zullen voordoen, waarbij het noodzakelijk is ter aanvulling op de organieke voertuigen zoals de lichte rupsvoertuigen BandVagon (BV206), te beschikken over 20 gepantserde wielvoertuigen voor de uitvoering van dezelfde soort taken als bij de Koninklijke landmacht. Een gelijktijdige uitzending van eenheden van de Koninklijke landmacht en eenheden van

¹ Eerder abusievelijk gedrukt als «Brief van de Minister van Defensie».

het Korps Mariniers die met deze voertuigen worden toegerust, is immers niet uit te sluiten. Daarom heb ik besloten deze behoefte van het Korps mariniers te koppelen aan het reeds lopende project bij de Koninklijke landmacht. De totale behoefte aan pantserwielvoertuigen voor vredesoperaties komt daarmee op 90 stuks.

Met het oog op de bescherming van het personeel zijn wat betreft de bepantsering van het voertuig aangepast overeenkomstig mijn toezeggingen tijdens het Algemeen Overleg van 1 februari jl.

De kandidaten

In de verwervingsvoorbereidingsfase zijn de volgende kandidaten nader beschouwd:

- De SISU XA-188 van de firma Oy Sisu-Auto Ab (Finland);
- Het TPZ 1 Fuchs van de firma Thyssen Henschel (Duitsland);
- De VAB NG (6x6) van de firma GIAT (Frankrijk).

Vergelijking van de kandidaten

Algemeen

De kandidaten zijn vergeleken op basis van de ingediende offertes. Bij die vergelijking is ook gebruik gemaakt van de resultaten van een evaluerende beproeving.

Technisch

De aangeboden SISU XA-188 voldoet in algemene zin aan de gestelde kwalitatieve eisen. De voertuigen zullen ook voldoen aan de gestelde eisen op het gebied van bescherming. Het voertuig zal nog op enkele punten worden verbeterd. Het gaat daarbij met name om aanvullende maatregelen op het gebied van klimaatbeheersing en reductie van het geluidsniveau in het voertuig. Op basis van de inmiddels door de leverancier gespecificeerde verbeteringen, is het technisch risico beperkt van omvang.

Tijdens de evaluerende beproeving heeft het SISU-voertuig zonder problemen gefunctioneerd.

De aangeboden uitvoering van de TPZ1 Fuchs voldoet eveneens in algemene zin aan de gestelde eisen. Ook zal worden voldaan aan de eisen op het gebied van bescherming. Het voertuig voldoet ruim aan de gestelde eisen op het gebied van mobiliteit en ergonomie. Tijdens de evaluerende beproeving bleek evenwel dat niet de gehele uitrusting van tien personen in het voertuig kan worden geplaatst; een deel van de uitrusting moest aan de buitenzijde van het voertuig worden bevestigd. Tijdens de beproevingsperiode heeft ook de TPZ 1 Fuchs zonder problemen gefunctioneerd.

De aangeboden versie van de VAB NG (6x6) voldoet niet aan een aantal essentiële eisen op het gebied van transportcapaciteit en ergonomie. Aan de eisen op het gebied van bescherming wordt wel voldaan. Tijdens de beproevingsperiode is bij de VAB NG een aantal defecten geconstateerd.

Financieel

Voor de invulling van de behoefte van de Koninklijke landmacht en het Korps Mariniers is respectievelijk f 135 miljoen en f 39 miljoen in de plannen opgenomen.

Op basis van voorliggende offertes kan het project met de Sisu XA-188 binnen de in de plannen voorziene bedragen (f 174 miljoen) worden gerealiseerd. Bij de verwerving van de TPZ1 Fuchs of de VAB GN (6x6) worden deze bedragen overschreden.

Op het gebied van de materiële exploitatiekosten blijkt dat het Sisu-voertuig de aantrekkelijke kandidaat is.

Als levensduurkosten (investering en exploitatie) worden vergeleken blijkt dat het Sisu-voertuig meer dan 10% goedkoper is dan de twee andere kandidaten.

Compensatie

De drie firma's hebben compensatievoorstellen ingediend en zich verplicht 100% te compenseren. Het Ministerie van Economische Zaken heeft de compensatievoorstellen beoordeeld. Daaruit is een duidelijke voorkeur voor het compensatievoorstel van Sisu naar voren gekomen.

De firma Sisu heeft met een aantal Nederlandse bedrijven voor een bedrag van f 45 miljoen harde afspraken gemaakt in de vorm van directe compensatie. Zo worden onder meer de firma's RDM, Ten Cate, Parker Hannafin, AMCA, Tedopres en Daf direct betrokken bij de productie van de 90 voertuigen. Aan indirecte compensatie buiten de Sisu-groep zijn projecten onderkend voor een bedrag van ruim f 100 miljoen. Mede als gevolg van de door de Finse overheid toegezegde steun, is er alle vertrouwen dat de compensatie volledig en naar tevredenheid zal worden ingevuld.

Samenwerking

Het onderzoek naar mogelijkheden om met andere landen tot gezamenlijke aanschaf van een «VN-voertuig» te komen, heeft een bescheiden resultaat opgeleverd. Van Deense zijde is verzocht of er mogelijkheden zijn voor samenwerking in de verwervingsfase. Als Nederland zou overgaan tot de aanschaf van het Sisu-voertuig, zal Denemarken mogelijk met een aanschaf van 20 Sisu-voertuigen aansluiten op de Nederlandse order. In dit verband is in het Nederlandse contract met SISU over de aanschaf van 90 voertuigen een «faciliterende» optie opgenomen voor de Deense aanschaf van 20 voertuigen. Bij een eventuele invulling van deze optie zal in een overeenkomst met Denemarken worden vastgelegd dat Denemarken de risico's voor de aanschaf draagt.

Er zijn samenwerkingsmogelijkheden op logistiek gebied onderkend met Duitsland in het geval dat de TPZ1 Fuchs wordt aangeschaft.

Overige aspecten

Personeel

Bediening en onderhoud van het VN-voertuig worden in beginsel uitgevoerd door het personeel van de eenheid die ten behoeve van een uitzending de beschikking krijgt over dit voertuig. Hiervoor is dus geen extra personeel benodigd. Omdat veelal sprake zal zijn van korte reactietijden voor een uitzending, moeten chauffeurs en onderhoudspersoneel van de betreffende eenheden hiertoe op het VN-voertuig zijn opgeleid. Voor deze opleiding, die centraal door de Koninklijke landmacht zal worden verzorgd, zijn op jaarbasis ongeveer twaalf instructeurs nodig. Daarnaast zijn voor de uitvoering van centraal onderhoud op jaarbasis twee onderhoudsfunctionarissen vereist. Deze geringe extra personele

behoefte zal worden verwerkt binnen de herstructurering van de Koninklijke landmacht.

Levering

Bij verwerving van het Sisu-voertuig of de TPZ1 Fuchs kan de seriematige levering plaatsvinden in de periode juli 1998 – juni 1999.

Bij levering van de VAB NG kan de seriematige levering plaatsvinden van november 1998 tot oktober 1999.

Onderhoud

Het reguliere organiek en middelbaar onderhoud aan de voertuigen zal worden uitgevoerd door de Koninklijke landmacht. Het hoger onderhoud wordt in principe uitbesteed bij de leverancier.

Voortzetting

In het voorgaande is aangegeven dat de SISU XA-188 en TPZ1 Fuchs in algemene zin aan de gestelde eisen voldoen. De VAB NG voldoet op een aantal essentiële punten niet. Qua transport-capaciteit bestaat een lichte voorkeur voor de Sisu. De TPZ 1 Fuchs geniet een lichte voorkeur op het gebied van mobiliteit, ergonomie en logistieke samenwerking.

Met de aanschaf van de SISU XA-188 wordt ruim binnen de in de plannen gereserveerde bedragen gebleven, terwijl bij de aanschaf van een van de beide andere kandidaten de gereserveerde bedragen aanzienlijk worden overschreden. De kosten voor de verwerving van het Sizu-voertuig bedragen f 166 miljoen.

Ook de totale levensduurkosten van de SISU XA-188 zijn lager dan die van de beide andere kandidaten.

Ten slotte heeft het pakket compensatievoorstellen zoals aangeboden door Sisu een duidelijke voorkeur van het Ministerie van Economische Zaken.

Op basis hiervan ben ik voornemens – desgewenst na overleg met U – over te gaan tot de verwerving van 90 voertuigen van het Finse type SISU XA-188.

De Staatssecretaris van Defensie,
J. C. Gmelich Meijling